

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Lapkritis — November 16, 1964 Nr. 129

ILIustruotas tautinės minties lietuvių laikraštis

RESPUBLIKONŲ ATEITIS

GOLDWATERIUI PRALAIMĖJUS. PAKĖLĖ GALVAS 'NUOSAİKIEJĮ' RESPUBLIKONAI. TAČIAU JIE NETURI JOKIO MASINIO UŽNUGARIO, NEI VIENIJANČIOS IDĖJOS. — GOLDWATERIS ĮRODĖ, KAD JIS TURI KARŠTŲ ŠALININKŲ, KURIE GALI SUDARYTI STIPRŲ KONSERVATYVIOS MINTIES ATSPAROS BRANDUOLĮ.

Vytautas Meškauskas

Goldwaterio pralaimėjimas Johnsonui 38 prieš 62 santykiu sukėlė nemažą galvosūkį dėl respublikonų partijos ateities. Liberalinis partijos sparnas dėl to pakėlė savo galvą. Girdi, mes sakėme, kad taip bus! Tačiau toks pranašavimas nebuvo labai didelės išminties išraiška, nes esamos sąlygos nė vienas respublikonų kandidatas negalėjo laimėti. Su tuo sutinka net New York Times po rinkimų konstatavęs: "sunku pakeisti esančią administraciją, kai kraštas turi taiką ir gerbuvį".

Iš kitos pusės, rinkimai gerokai apgriovė dešiniųjų puoselėjamą viltį, kad milijonai rinkėjų nebalsuoja todėl, kad jie faktiškai neturi pasirinkimo: demokratų ir respublikonų kandidatų prezidentus pažintuos beveik nesisiskirdavo. Per šiuos rinkimus toks skirtumas buvo, tačiau dėl to balsavusių skaičius nė kiek nepadidėjo. Iš to prašytusi išvada, kad ateityje partija turėtų daugiau pasukti į centrą ar tik-

liau į kairę ir kandidatais išstatyti daugiau 'nuosaikių' politikus. Dėl to ypač pakilo Michigano gubernatoriaus Romney viltys, kuris buvo perrinktas į savo postą.

Be to, daug kas priklausys nuo to, ką mums atneš ateitis. 1924 metais demokratai pralaimėjo panašiu santykiu, kaip dabar Goldwateris, ir ką gi? Po 8 metų jie atėjo valdžion ir ją išlaikė 20 metų be pertraukos. Panašiu santykiu prieš penkis metus pralaimėjo britų Darbo Partija, kuri šiandien valdo kraštą.

Prezidentas Johnsonas stovi prieš daug sunkiai išsprendžiamų problemų: Vietnamas, krizė santykiuose su Europa, infliacija viduje. Tiesiog sunku įsivaizduoti, kaip jis galės su jomis sėkmingai susidoroti. Labai galimas daktas, kad jam teks įsivelti į didesnę karą Pietryčių Azijoje, nežinia kas liks iš NATO, paskutiniai algų pakilimai gali atsiliepti ir į kainas, kas paskubins infliacijos spartą. Be to, vėl gali prasidėti rasiniai neramumai. Pagaliau kiekviena valdžia ilginiui ir be rimtesnių priežasčių paprastai nusibosta.

Dėl viso to labai sunku pasakyti, koks kandidatas 1968 metų rinkimų situacijoje bus patrauklesnis ar tas, kuris įspėjo būsimas nelaimės, ar tas, kuris jų

nesitikėjo.

Nors šiuo metu taip vadinami 'nuosaikieji' respublikonai ir jaučia, kad vėl atėjo jų valanda, jie gali labai apsiriki, nes dvidešimt šešių milijonų rinkėjų tarpe, kurie atidavė savo balsus už Goldwaterį, yra daug tokių, kurie ir toliau kovos už jo idealus. Reikia atsiminti, kad maždaug pusė milijono respublikonų aktyviai įsijungė į priešrinkiminę kampaniją. Žymiai daugiau negu bet kada praityje. Tiesa, jų tarpe trūko eilės žinomų vardų, kaip Rockefellerio, bet už tatbuvo daug naujų.

Antras labai įdomus reiškinys buvo aukos. Per 1960 metų kampaniją, R. Nixonui esant kandidatu, respublikonai gavo 40,000 aukų iš paskirų asmenų. Goldwateris aukotojų turėjo dešimt kart daugiau. Kitaip sakant, Goldwateris turi karštų, pasiryžusių dirbti ir aukotis, šalininkų masę, kurią pašalinus iš respublikonų tarpo, 'nuosaikius' kandidatas nesurinktų nė pusės tų balsų, kuriuos gavo Goldwateris!

Tokių būdu 17-kos respublikonų gubernatorių pastangos atstatyti respublikonų vienybę ir karstyti tylią "pašalinti" Goldwaterį bei jo pastatytą respublikonų CK pirmininką Burch gali daugiau prisidėti prie respublikonų partijos nusilpninimo negu sustiprinimo.

Reikia neužmiršti, kad ir demokratų partijoje yra įvairiausių galvojimo ir pasaulėžiūrų žmonių, todėl tam tikra 'vienybė' galima ir respublikonų tarpe. Ir taip kaip demokratams šiuo metu yra 'liberalų' dominuojami, taip respublikonai galėtų likti 'konservatorių' vedami, jei jų idėjas galima būtų daugiau išpopuliarinti ir pats gyvenimas netrukutų įrodyti, kad jos teisios.



Lapkričio 7 d. New Yorke Korp! Neo-Lithuania minėjo 42 metų sukaktį. Šventė praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo svečiai iš Clevelando, Bostono, Philadelphiajos ir kitų vietovių. Nuotraukoje minėjimo prezidiumas iškilmingo posėdžio metu. Kalba New Yorke padalinio pirmininkas Alg. Sperauskas. V. Gruzdzio nuotrauka

Kas nauja
Pasaulyje

* BERLYNO SIENA vėl uždaryta. Rytų Vokietijos vyriausybė užsitraukė dėl vykstančios spekuliacijos markėmis. Vak. Berlyno bankai keičia 3 Rytų markes už vieną Vakarų markę. Tai esą prieštaringa susitarimui ir jei Vak. Berlyno valdžia to reikalo nesutvarkysianti, siena liksianti uždaryta ir tuo būsiu užkirstas kelias kalėdiniais vizitams. Vak. Berlyno senatas visą tą reikalą laiko kišimusi į Vak. Berlyno vidaus reikalus. Spalio 30 d. sena atidarius, R. Berlyną spėjo aplankyti 600,000 Vak. berlyniečių.

* GEORGE W. BALL, Valst. Sekretoriaus padėjėjas, išskrido į Vak. Vokietiją su sunkiai nugailama misija -- gelbėti kiek dar įmanoma, Atlanto Unijos pastatą nuo galutinio subyrėjimo. Pirmiausia jo uždavinys yra įtikinti Vak. Vokietijos vyriausybę, kad toji sumąžintų javų kainas, kaip to reikalauja Prancūzijos prez. de Gaulle, priešingu atveju grasiąs išstoti iš Bendrosios Rinkos.

GERBŪVIS PAKEITĖ VAKARŲ
VOKIETIJĄ...

V. ALSEIKA

Vakarų Vokietija -- nepaprastai pakitęs kraštas. Jei kas nors, keliolika metų nebuvęs Adenauerio-Erhardo respublikoje, vėl ją aplankytų -- nusistebėjimui, galvos kraipymui nebūtų galo. Kraštas labai atkūtes ir jo gerovė vis dar nenuklususi. Pakanka tik pasižvalgyti gatvėse, pasidairyti po laikraščių kioskus, pasižūrėti į praeivius ir pasiklausyti jų žargoniškos kalbos su OK, let's go, story ir make-up žodžiais, ir jau gali susidaryti išvadą: kaip pakitęs kraštas, jo žmonės!

Dar neseniai gatvėse galėjai pastebėti seno tipo auto mašiną, mažus, judrius ir ankštus Volkswagens, o šiandien senie-

nas išstumia sportiško tipo, elegantiški maži Volkswagenai ir amerikietiškos išvaizdos Mercedesai ar Opelai. Tie automobiliai virto pirmaeilio žudiku ir šiuo požiūriu Vak. Vokietija bus pralenkusi ne tik kitus europinius kraštus, bet ir JAV. Tik pernai Vokietijos plentuose žuvo 14,502 žmonės.

Viskas aukojama gerovės labui. Kaip ji neįdės, jei Vak. Vokietijos gamybos vidurkis šiais metais gali pasiekti 400 milijardų DM. (100 bilionų dol.), jei pavienio asmens metinio uždarbio vidurkis siekia daugiau kaip 6,000 DM. (1500 dol.).

Jei vokiečiai neturėtų kai kurių stambių politinių rūpesčių,

būtų galima tarti, kad tai kraštas, kuriam tenka pavydėti ir kuris pergyvena "auksą laikmetį". Krašto padalinimas kelia ne vien tik pačių vokiečių susirūpinimą. Tačiau kaip priartinti abiejų Vokietijos dalių apjungimą, kaip efektingiau paskubėti su pagalba -- kad ir materialinio pobūdžio -- rytų Vokietijos gyventojams, dar nesurasta jokie receptai. Blogiau, kai gerovės spinduliuose besišildydami Vak. Vokietijos gyventojai dažnu atveju parodo per daug didelį abejingumą. "Aš gerai uždirbu, naudojuos gyvenimo patogumais, vakarais seku TV programą, ir ko man daugiau reikia?" -- štai elinio biurgerio paaiškinimas.

Sakoma, kad Bonnos valdžia skaitosi su milijonine vokiečių tremtinių mase. Sileziečiai, pamarėnai, sudetai ir kiti, žinoma, sudaro jėgą, leidžia savo spaudą, joje matome nostalgiją dvelkiančius senosios tėvynės vaizdus, savo suvažiavimuose tremtiniai pabėgėliai iškilmingai ar gaudžiai kalba apie "teisę į tėviškę", o Bonnos ministrai, pabėgėlių norus patenkinti, valdžiai pastato į ne visai malonią padėtį. Ministras negali būti atleistas, nes ... reikalingi pabėgėlių, tremtinių masių balsai ir jų 1965 m. rugsėjo mėn. įvyks svarbūs Fed. Vokietijos parlamento rinkimai.

Pasikalbėsite su tais pabėgėliais ir jų paklausite, ar jie sutiktų grįžti į Pomeraniją ar Sileziją, jie jums atsakys -- grįžti? Vėl viską pradėti iš naujo? Atsakyti aukštinų Vakarų su jų gerove? Niekuomet!

Taip, Vokietija pakitusi. Vos ketveri metai Vokietijoje nebuvo ir JAV-se gyvenę, pvz. vokiečiai laikraštinkas Thilo Koch, neseniai vėl Vak. Vokietijon sugrįžęs, negali atsistebėti ne tik materialinės gerovės pažanga, bet ir papročių ir ypač vokiškųjų moterų pasikeitimu.

Aplamai, vokiečiai virtę daugiau elegantiški, labiau civilizuoti. Vokiečių moteris visiškai neprimena buvusiųjų Gretchenitės po sutvėrimų. Vokietaitės elegantiškesnės ir patrauklesnės. Šiuo požiūriu jos jau nurungusios ir amerikietes. Tai pripažįsta ketverius metus JAV praleidęs žurnalistas, panašiai ne taip seniai yra teigęs ir "Time" magazinas. Vokietaitės -- modeliai ir manekenai, šiandien itin pagaidaujamas tipas Paryžiuje, ar Madison avenue New Yorke. Vokiečiai vyrai taip pasikeitę -- retą jų matysi be madingų smailiais galais batų ar įstaigose dirbančių su kasdien keičiamais baltais marškiniais bei paraitomis rankovėmis (amerikiečių įtaka).

Sunku pasakyti, ar Vak. Vokietijoje daugiau įsigalėjo "gaulistai" ar "atlantiečiai", bet gerimų srityje pastebėsite daugiau geriančių whisky, kaip prancū-



Korp! Neo-Lithuania New Yorke 42 metų sukakties minėjime pagrindinę kalbą pasakė dr. Br. Nemickas. V. Gruzdzio nuotrauka

LIET. STUDENTŲ SUVAŽIAVIMO
DETROTE DARBOTVARKĖ

Lapkričio 26-29 d. d. Statler-Hilton viešbutyje

KETVIRTADIENIS, lapkričio 26.

12 - 6 val. Registracija. Mez-

zaninė.

3 val. Skyrių 1963-64 mokslo

metų veiklos pranešimai, Šalpos

Fondo pranešimas, Lituano

Fundacijos pranešimas, English

Room.

4 val. Lietuvių Studentų Sąjun-

gos Seminaras -- G. Gedvila,

English Room.

Vakare -- atskirų ideologinių

organizacijų susipažinimo va-

kara.

PENKTADIENIS, lapkričio 27 d.

Jaunųjų menininkų paroda vyks

visą dieną Parlor C.

10 - 6 val. Registracija. Mez-

zaninė.

9 - 11 val. atskirų komisijų

posėdžiai, Parlor F.

12:30 val. Suvažiavimo atida-

rymas Statler Room Nr. 1, Man-

datų Komisijos rinkimai. Prezi-

diumo rinkimai. Rezoliucijų ko-

misijos rinkimai.

1:30 val. "Dabartinis lietuvis

studentas" -- P. Žygas ir A. Sau-

laitis. Po paskaitos diskusijos.

7:30 val. Jaunųjų menininkų pa-

rodos atidarymas. Paskaita, Ivo-

ry Room.

9:00 val. "Šilainė" -- Detroito

tautinių šokių grupė, Šokiai,

Grand Ballroom.

ŠEŠTADIENIS, lapkričio 28 d.

9 - 12 val. "Dabartinis lietu-

vis studentas" -- diskusijų tęsi-

mas ir užbaigimas. Statler Room

Nr. 1. Centro Valdybos posėdžiai

su skyrių atstovais ir ideologinių

organizacijų pirmininkais.

1 val. "The Place of the Eth-

nic Group in Today's Society" --

Mr. R. Cullen. Statler Room.

3 val. - Dr. prof. J. Eretas.

4 val. - Suvažiavimo uždary-

mas. Centro Valdybos pirminin-

ko A. Zapracko žodis. Kontro-

lės Komisijos pranešimas. Re-

zoliucijų priėmimas.

7:30 val. - Dramos režitalis --

N. Martynaitytė ir Kelečius.

9:00 val. - Šokiai, Hilton Room.



Chicagos tautininkų grupė Amerikos Lietuvių Tarybos konferencijoje. Iš kairės: Kazys Kasakaitis, dr. Juozas Dauparas, Mečys Šimkus, inž. Jonas Jurkūnas, Stasys Mankus ir Ignas Andrašius.

V.A. Račkausko nuotrauka

(Nukelta į 2 psl.)

Avangardinis teatras (2)

Beatricės Kleizaitės-Kerbelienės paskaita LB Kultūros Klube Bostone

Dvasios tuštuma, bevertiškumas pasikartojo, kaip kad buvo įvykę po pirmojo pasaulinio karo. Dramaturgai aimanavo ir šaukė prieš tai, bet jų balsas pamažu slopo ir iškilo nauja dramaturgų banga, vedama Becket ir Ionesco, kuriančių naują dramą iš nykumos vidaus.

Pasikeitimas įvyko staigiai, ne visų pasitenkinimui, o ypač tų, kurie dar negali prisitaikinti prie nepastatų formų ar net suprasti senų žodžių prasmės, kuomet jie kitoj formoj panaudojami. Teatras atrodė, kaip toj pasakėčioj vežimas, kurį žąsis į dangų kėlė, varlė vandenin, gi vėžlys žeme traukė, o vežimas buvo vienas, tampomas į atskiras šalis. Drama šiandien, kaip ir visos kitos meno rūšys, yra ieškojimo stadijoje, nutarimo, kurio linkmėn pasukti. Vežimas buvo vienas ir plėšomas... bet naujas dramaturgas nėra vienas. Iš įvairių pasaulio šalių iškilo Samuel Beckett, Eugene Ionesco, Arthur Adamov, Jean Genet, Edward Albee, Jack Gelber ir kiti. Tai asmenys, gyvenę atskiruose pasauliuose, kurių veikalai greitai žiūrovų mintyse buvo sugrupuoti po absurdo teatro užrašų, kurių jiems davė gabus chronikistas Martin Esslin. Šie autoriai, priešingai savo pirmtakams Ekspresionistams ir Natūralistams, nėra susiformavę į vieną mokyklą ar sąją, jie atskiri, vieniši kūrėjai. Pažvelgus į jų veikalus, pirmas įspūdis susidaro, kad jie savo tarpe neturi nieko bendra, bet giliau pažvelgus galima pamatyti pagrindinį panašumą, kuris susidaro iš bendros temos -- protesto ir panašios technikos -- paradokso. Šiandien jie jau nebešaukia, kaip jų pirmtakūnai, nes prarado viltį ką nors prisieškauti. Jie nebegali kalbėti tiesiogine kalba, nes nebesitiki turėsia klausytojų. Jie lieka reikšdami savo netiesioginiu, sardonisku paradoksu. Amžiuje, kur mokslas siekia kontroliuoti visą ir mygtuko paspaudimu galima žmonijos sunaikinimas, individas yra tapęs bereikšmiu. Gi

Vokietija...

(Atkelta iš 1 psl.)

no padoresnio restorano, kad ir mažame miestelyje, gėrimų sąrašė ir, svarbiausia, tie gėrimai populiarūs, nors aiškiai mažiau už Vokietijoje vis dar tebekaualiaujančių alų.

Vak. Vokietija taip persitotinus savo gyvenimu, kad praktiškai jai nereikalinga jokia opozicija. Socialdemokratai Bonnos Bundestage? Na taip, jie per retus parlamento debatus kiek bakstel Bonnos valdžiai, bet esmėje tai opozicijai trūksta ir temų ir, svarbiausia - ugnies. Tiesa, parlamentarai nuo Adenauerio laikų likę tie patys, bet ir iš JAV sugrįžęs vokietis ir šių eilučių autorius, kartais per radiją pasiklausydami debatų parlamente, gali paklausti: kur kalbėtojai, kur jų polėkis, fantazija, reikiamas humoras, kur tinkamas politinis įžvalgumas, kur koncepcijos užsienio politikos atžvilgiu? Ne, jų nėra, pagaliau Vokietijoje juk ir nerastume laisvai, savarankiškai vedamos užsienio politikos.

Spauda? Ji gali vaidinti labai efektyvų opozicijos vaidmenį ir ji atlieka Hamburge leidžiamas "Der Spiegel" magazinas. Tačiau dienraščiai yra atsilikę ir jiems sunku prilygti kad ir prie prancūziškojo "Le Monde" ar "Le Figaro" lygio. Gerovė persisunkę gyventojas linkęs prie geltonosios spaudos, jam arčiau prie širdies kriminaliniai įvykiai ir seksualinės istorijos iliustruotose žurnaluose. Tad ar tenka stebėtis, kad milijonai vokiečių mielai perka bulvarinį "Bild" dienraštuką? Jame nerasi jokių nuobodžių vedamųjų, skaitytųjo nevargins aukštoji politika. Jis gina eilinio piliečio interesus ir dar visa laimė, kad jo kryptis -- aiškiai antikomunistinė. Pagaliau, čia paklaustumė, ar komunizmas galėtų pavilioti socialistus krašto gyventojus? Nieku būdu. Kitas klausimas, ar ilgai užtruks gerovės laikotarpis ir kas įvyks jam pasibaigus.

jeigu teatras yra atspindys laikotarpio, tai šimtmečiui nepaprastai, besiskubinant savęs išnaikinimo link, mes turėtume susilaukti tolygiai beprotiško teatro.

Tikrumoje nei Becket, nei Ionesco nebuvo pirmieji šio teatro krypties. Tai, ką mes šiandien vadiname Absurdo teatru, prasidėjo gruodžio 10 d. 1896 m. su Alfred Jarry's "Karaliaus Ubu" pastatymu. Šis veikalas buvo tobulas pavyzdys artistinio primityviškumo, neturįs jokios pašalinės įtakos bei mažiausio panašumo į prieš jį statomus veikalus. Tuomet pasekėjų nesulaukė, bet šiandien jų nemaža. Nuo nakties 1896 m. kada Ubu pastatymas sukrėtė ne tik Paryžių, bet ir visą pasaulį, pasikeitė teatro kryptis ir jis liko jau nebe tas, o ieškantis naujų kelių, naujų formų. Taip gimė avangardo teatras.

Pirmučiausia mes turėtume išsiaiškinti patį avangardo terminą, kuris gal daugiau kam žinomas karine prasme. Pažodžiui tai būtų: "prieky visų kitų". Žmogus esąs prieky, išstato save prieš ugniai. Tas jo narsumas, ar tai būtų pagrįstas drąsa ar paprastu kvailumu, sukrečia atsargųjį mažiau drąsą pasižymintį žmogų, o šitos rūšies žmonės sudaro didžiulį, ir dar svarbiau, kad daugelis jų laiko savas gyvenimo pozicijas nepajudinamomis ir šventomis. Taigi, pajėgumas nusteibinti, sukrėsti kitą ir yra būdingiausia avangardo teatro savybė, o tuo pačiu ir didžiausias jo įėjų šaltinis. Ir avangardo dramų jau seniai su mumis. Kiekviena forma, vos priimta, tuo pačiu metu praranda savo naujoviškumą, ir šiandien modernioji šaka, vadinama Absurdo Teatru, tėra paveldėtoja buvusios prieš ją, kaip Pineiro-Jones ar Ibsen-Shaw, dramų. Pineiro-Jones savo laiku suklebė visuotinę pasipiktinimą, nes scenon įvedė moralės problemas, kas tuo metu skaitėsi netinkama minėti publikos akys. Gi Ibsen-Shaw pritrėnkė dar daugiau, kada tas pačias moralės problemas pradėjo rimtai spręsti ir diskutuoti, kaip pavy. Ibseno "Šmėklos" ar "Nora".

Dabartinė avangardo drama neturi jokių gerbtinų pirmtakūnų. Ji atėjo staiga ir vulkanisku išsiveržimu sukrėtė pasaulį nepamirštamą gruodžio 10 naktį 1896 metuose.

Jarry, savo "Karaliaus Ubu" veikale, ne vien pasipriešino pasenusioms dramos konvencijoms, ką daro ir šio meto avangardistai, bet jis buvo priešingas visam kam; jis priešinosi prieš fizinį ir metafizinį pasaulį, prieš jo iki to, kad turėjo išrasti naują "tiesą" už fizinio bei metafizinio pasaulio ir taip gimė apskaičiuota beprotystė, vadinama

Patafizika. Patafizikos pasaulis teatro istorijoje tėra svarbu tik kaip simbolizuojas Jarry's visišką atsimetimą nuo kosminio pasaulio.

Ačiū Dievui, Jarry nebuvo nei praktiškas, nei energingas, ir taip paliko vienišų maištininkų, visiškai atsisakiusių nuo gyvenimo tikrovės, bandžiusių sukurti savitą sapnų pasaulį sau vienam. Bet Jarry mesta sėkla išleido daug. Šiandien teatro lankytojai yra įpratę nuo scenos išgirsti keiksmo ar nepadorius žodžius, ir to pasekoje nepadori kalba, kaip protesto simbolis, prarado savo efektą. Pakartojus taip pagarsėjusią Ubu Karaliaus pirmąją repliką, šiandien atrodo kiek juokinga, gal net banali, bet jokiū būdu nepriimtina kaip žalingas išsireiškimas. Bet 1896 vienintelis žodis, žiūrovuose suklebė katalizminį įspūdį. Tai buvo antausis tuometinei visuomenei, ir kada aktorius ištarė garsųjį "motd' Ubu" (žodis buvo net kiek pakeistas, kad turėtų savotišką Jaresko stilių), žiūrovai buvo sukrėsti, lyg perkūnas būtų trenkęs. Nesvarbu, kad spektaklis turėjo būti nutrauktas, kad suklebė švilpimus bei kojų daužymą ir priėjo iki riaušių, ar kad meno kritikai sekančios dienos laikraščiuose veikala suniekino, ar kad pats Jarry, apart mažos grupelės draugų, niekieno daugiau nebuvo rimtai priimtas, ar net kad Ubuizmas nepadarė greitos įtakos dramose teatrui, esmė tame, kad tai įvyko ir žodis tapo ištartas. Teatre, kaip ir gyvenime -- momento įvykiai negrąžinami. Kas vieną kartą atsitiko, gali ir vėl pasikartoti. Žodis sukrėtė žiūrovus, bet tikrumoje tai buvo Jarry maištas prieš visą pasaulį, kuriuo jo pasipiktinimas buvo toks didelis, kad jam išreikšti net kasdieninių žodžių nepakako. Tikslas buvo gilesnis, tik Jarry's protestas prieš žmonijos padėtį buvo primityvus ir neparuoštas, tai buvo protestas pagrįstas vien aklu nihilizmu.

Visatos pragaištingumas, kuris nematomu šydu gaubia šiandieninio avangardo teatro veikėjus, buvo apčiuopiama ir įkūnyta Jarry veikaluose. Kadangi Ubu padaryta įtaka šiandien taip stipriai jaučiama, bandysiu trumpai supžindinti su veikalo turiniu. Veikalas, tai iškreipta tipinga pasaka apie pikto ir klastingo uzurpatoriaus nužudytą karalių. Jaunas narsus, pilnateisės sosto paveldėtojas kaulas su kariuomene, kuri panašį mažus švino kareivėlius. Veikalo pradžioje, Ubu, blysuris, apšėpęs, dvokiantis, juokingai storas asaba, žmonos skatinamas nužudyti Lenkijos karalių Wenceslavą ir pačiam paimiti sostą į rankas. Ubu, kadaise buvęs Aragono



Akad. Skatų Sąjungos Los Angeles skyriaus nariai su įsigytomis vėliavomis po jų pašventinimo lapkričio 8 d. L. Kančausko nuotrauka

karaliumi, bet šiuo metu yra Wenceslavo dragūnų kapitonas. Sekančią dieną Ubu karalių nužudo. Netrukus įsiaiškerdžia ir visą karališkąją šeimą, išskiriant sūnų Bougrellas (kuris su motina pabėga) ir perima valdymą. Jo karaliavimo tikslas yra išžudyti visus žmones, turinčius pinigų, kad jis galėtų juos sau pasiimti. Čia mes matome visą eilę bajorų, teisėjų, finansininkų ir kitų, kurie įkrenta pro spauto duris į "naikinančią mašiną". kada Ubu susirenka sau visus pinigus, jis nutaria kariuotį surusycaru, kuris nori atkeršyti už giminačio Wenceslavo nužudymą. Ubu kovoję pralaimi ir su dviem šalininkais pabėga į urvą, ten jie nuodobia lokį, gi Ubu tuo metu tupi ant aukštos uolos ir kalba "Tėve mūsų". Vėliau jis susitinka su žmona ir jie išplaukia į Prancūziją. Tai, maždaug, santrauka pirmojo iš trijų Ubu veikalų. Tolimesnė serijoj Ubu nepasikeičia. Jis lieka savanaudiškas. Jis daro vien tai, kas jam patinka. Kaip kosminis blogis, kurį jis reprezentuoja. Ubu triuškinančiai naikina ir griauina viską, kas tik ant jo kelio pasitaiko, lyg roto kontroluojamas tankas, ar Frankensteinio figūra.

Kaip matome, veikalo siužetas neparodo mums tikros veikalo prasmės, kaip ir jo įtakoje gimusi šiandieninė avangardo drama. Ubu veikalai apgauna savo tariaimu paprastumu. Žiūrovai juokiasi ir krapšto suglumintas galvas, kai jie seka Ubu ar avangardo dramą, nes jie jaučiasi mulkinami, mato kadatidarytas gausus nesąmonių aruodas ir jos beriamos jiems aštraliaižuvio autoriaus, kuris nori pamiklinti jų smegenis bergždžiai bebandom atrasti nesamą gilią mintį. Ir kada, jų manymu, ta mintis atsirasta, jie juokiasi ir džiaugiasi savo įžvalumu. Kaip paprastai, žiūrovai, kuriuos Jarry vadino didžiausia kliūtimi teatro pažangai, paima ne tą lazdos galą (paradoksas). Ubu veikalai tiek ir avangardo drama atrodo paprastai, nesudėtingai, užsimaskavę gilumo kauke, gi tikrumoje jų gili prasmė yra užmaskuota paprastumo. O paprastumas yra apgaulingas.

Šiandieninis avangardo teatras, kritikų vadinamas Absurdo, daugeliui žmonių atrodo mistifikacijos teatru, gi daugelis eina žiūrėti jų veikalų vien todėl, kad tas šiandien yra madinga, arba žmogus nenori atsilikti nuo "kultūros", ir sėdi būrys žmonių tamsoje salėje ir skeptiškai seka sunkiai suprantamo veikalo eigą. Šią dramaturgų apgalvotai sudarytą painiavą galima išsiaiškinti pastudijavus šaltinius, iš kurių jie semiasi sau įkvėpimą. Visos šiandieninės avangardo eksperimentalinės dramos turi bendrą šaltinį Antonin Artaud teorijose. Jos yra nusakytos jo veikale "Le Theatre et son Double". Artaud suformulavo aiškia teatralinę filosofiją, remdamasis Jarry praktikos vaisiais bei jo atsitiktinai išreikštais teoretiniais pasisakymais. Artaud matė dramą, kaip maištingumo priemonę suky. Iant prieš žmonijos sąlygas. Jam drama yra kylantis veiksmas, žmogui pajutus savo beprasmiškumą visatoje, kurią jis tegali suprasti tik kaip nepermaidaujamą priešą. Kosminiam lygy-

je žmogaus kovos šauksmas yra tik krislas krentas bedugnėn, bet mikrokosminiame lygyje -- dramoje žmogaus protestas atsiekia reikšmę daugiau apribotu kontekstu. Vėliau ši jo pažiūra buvo ne dramatinio pobūdžio suformuluota Albert Camus, absurdo savokoj, kaip kontrastas žmogaus bejėgiškumo ir aiškiai matomos, pragaištinės, nesuprantamos amžinybės.

Ubu veikaluose Artaud žiūrėjo stipriai, naikinančią jėgą, kuri eliminavo konvencionalią "dramą kaip pramogą" ar "paskirties dramą", kuri taip ilgai vyravo scenoje. Po Ubu drama turėjo grįžti atgal į savo kilmės vietą - tautų apeigas. Artaud manytu, dramoj, bei kitose meno šakose, klaida slepiasi jų kultūroje. Sakydamas "kultūra", jis turėjo mintyti tą dirbtinumo sluoksnį, kurį civilizacija yra uždėjusi žmogaus prigimčiai. Žmogaus esmė, jo pagrindinė ir būdinga vertė yra užtemdyta dirbtinos formavimo kaukės. Nustatytos, priimtotos manieros mus suvaržė. Kadangi menas yra tikrovė, menininko pareiga yra tą dirbtinumo sluoksnį nuplėšti ir parodyti tikrovės šerdį, kuri taip ilgai buvo paslėpta. Artaud šitoji šerdis, tai buvo atsileidimas žmogaus tikrųjų jausmų, instinktyvių neapvaldytų emocijų. Jisai jautė,

(Bus daugiau)

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai



Izabelė Žmuidzinienė, atliekanti programą dailaus žodžio vakare, spalio 31 d., Worcester, Mass. Ed. Meilau nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoją:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NUOMONĖS IR TEISĖ JAS PAREIKŠTI

"Jei sau ramiai sėdėdami susilaikome pareikšti savo nuomonę, ar nesipriešiname idėjoms, kurioms netikime, pagreitiname tą laiką, kada nustosime privilegijų bet kokiai savo nuomonei pareikšti. Jei susitaikome su mažiausio pasipriešinimo papročiu ir jei nustojaime energijos pasakyti NE įsitikime, kad NE yra tikrojo atsakymo, net jeigu tas atsakymas ir nebūtų populiarus, tuo pačiu išreiškiame nuomonę, kad idealai, dėl kurių protėviai kovojo, nebesvarbūs". Taip rašo vienas iš tikstančio Amerikoje leidžiamų mažesnių laikraščių Review, iš Toppenish, Washington.

Apie kokius protėvių idealus čia kalbama? Amerikiečiai tai puikiai supranta -- tai yra jų žodžio, rašto ir apsisprendimo laisvė. Kuo jie susirūpinę? Pirmoje eilėje -- savo spaudos laisvę. Bet ir apie spaudos laisvę kalbant, amerikiečiai puikiai supranta, kad ji gali nuvesti ir į klystkelius. Pati spauda sau laisvės neišsikovoja, kartą ją praradusi. O laisvę prarasti galima ne tik iš viršaus uždejus jai uniforminę kepurę, bet ir iš vidaus, jos bendradarbiams atsisakius vadovautis tiesos, teisingumo ir bendrai priimtoms moralės principais. Informacija, tegul ji bus ir nemaloni, bet ji privalo būti teisinga ir pagrįsta.

Amerikiečių spauda yra persisotinusi t.v. kolumnistų nuomonėmis. Jų įtaka yra ryški, jų nuomonės įvairios, jie duoda t.v. didžiajai spaudai toną. Ko amerikiečiai prisibijo, tai jų kontrolės ir jų perdidelės įtakos visuomenės nuomonei formuojant ir įtaigojant. Prieš jų galia, prieš jų įtaką pasisako visa eilė mažesnių, bet savo vietovėse įtakingų laikraščių, nesivadovaujančių jau kuo ne pramone virtusių kolumnistų "gaminį" brangiais patarnavimais. Ta "mažoji spauda" išlaiko savo laisvę pilnąja ta žodžio prasme, dėl jos kovoja ir bando išlaikyti konkurenciją su tolyn ir gilyn besibrauniančia komercine ir didžiulius koncernus grimstančia spauda.

Lietuvių išėjvijos spauda turi savų sunkumų. Nekalbant apie leidėjų materialinius spaudos išlaikymo rūpesčius, mūsų spauda, spaudos laisvės atmosferoje kvėpuodama, turi laikytis ribų, kurias sudaro jos leidimo tikslų skirtingumas. Lietuvių spauda nėra komercinė. Lietuvių spauda nėra ir konkurencinė komercine prasme. Lietuvių spaudos visuomeninis ir kultūrinis pobūdis uždeda didesnę jai atsakomybę. Toji atsakomybė uždeda tam tikrus varžtus, naudojimus ne vien tik redaktorių. Tie varžtai lygiu būdu įpareigoja ir bendradarbius. Tuo labiau, kad lietuviškieji laikraščiai nesiriboja viena vietoje, informacija plaukia iš viso plačiojo pasaulio.

Laikraščio redakcija dažnai privalo vadovautis pasitikėjimu bendradarbio gera valia ir sugebėjimu perteikti tiksliai ir patikrintą informaciją, ne vien tik savo jausmais pagrįstą nuomonę. Žinoma, tokiose sąlygose prasmunka ne tiek faktinės, kiek jausminės informacijos. Jos susiduria su paliestųjų jausmais ar priešingais spūdžiais, kitaip supraisais ar kitaip interpretuojamais faktais. Visa tai išvengti, sėdint toli nuo tos ar kitos vietovės įvykių, nuotaikų, santykiavimo ir bendradarbiavimo sąlygų, negalima, jei bendradarbis vadovaujasi ne faktais, o savo asmeniškoms tendencijomis. To išvengti siekiama, bet čia reikia abipusės geros valios.

Esamos lietuviškųjų laikraščių leidimo sąlygose vienu ypu visų neišmokins gerbti ir toleruoti kad ir kitokią nuomonę. Neišmokins į kitokią nuomonę reaguojant išsilaikyti kultūringose ir civilizuotame pasaulyje priimtose diskusijų formose. Neišmokins visų suprasti, kad nuomonė, jei ji atrodo ir nepriimtina, nebūtinai turi pagimdyti priešą. Bet savo nuomones reikšdami grįskime jas tikrais, ne tendencingais faktais ir nesinaudokime taja "nuotolių privilegija", kurią redakcijoms sunku nugalėti.

Lietuvių spauda, savo esmėje, yra idealistinė. Ji tiesa, atstovauja įvairius ideologinius mūsų visuomenės sluoksnius, ji tarnauja savitarpio ryšiui, ji tarnauja ir nuomonių ir informacijų pasikeitimui.

Visa tai lietuviškąją spaudą ne tiek varžo, kiek įpareigoja ir uždeda didesnę atsakomybę, negu privatus asmens leidžiamam laikraščiui. Šiaip ar taip, mūsų spauda yra ir visuomenės nuosavybė ir privalo atsižvelgti į visuomenės pageidavimus. Šitoji aplinkybė kaip tik apsaugo laikraščius nuo "uniforminės kepurės". Kartais toji "kepurė" gal atrodo reikalinga, kartais gal ir pageidautina. Bet kiekvieno atveju verta prisiminti ir tai, kas atsitinka su spauda jai laisvę praradus. Neatrodė, kad lietuviškoji visuomenė, be mažų išimčių, nesuprastų spaudos laisvės reikšmės ir nėra duomenų, kad ji būtų išsiligusi ir pageidautų "uniforminės" spaudos. (j.č.)

"VILNIAUS VARPAI" – VILTIES KANTATA

-- Dies irae, dies illa! -- griausmu suskambėjo pro Jau-nimo Centro antrojo aukšto lan-gus galingi vyrų choro balsai. Didokas žmonių būrys, tą šil-tą rudeniško sekmadienio popie-tę stoviniavęs kieme, sutartinai pakėlė galvas.

Chicagos Lietuvių Operos cho-ras repetavo Verdi "Requiem". -- Diena rūšios ir teisimo Pelenais vers sutvėrimą...

Operos vadovybė, imdamasi iškilmingo žuvusių už Lietuvos laisvę paminėjimo surengimo 1965 m. pavasarį nutarė, kad vien svetimu, kad ir genialiu kūrinio pagerbti savuosius ne-būtų visai tikslu, todėl, kartu su Verdi "Requiem" ėmėsi ir kun, Bruno Markaičio kantatos "Vilniaus Varpai" pastatymo. O be to gi šiąja švente mes ne vien gerbsime žuvusiuosius, bet kartu pareikšime viltį į gyve-nimą, prisikėlimą. Šitam tiks-lui "Vilniaus Varpai" yra labai tinkamas kūrinys, -- dar prieš repetacijos pradžią aiškino ope-ras choro valdybos pirmininkas Vytautas Radžius lietuvių lai-kraštininkų būreliui.

Pašnekesyje dalyvavęs "Vil-niaus Varpų" kantatos kūrėjas kompozitorius kun, Bruno Mar-kaitis buvo paprašytas pasakyti keletą žodžių apie savo kūrinio mintį, turinį ir prasmę.

-- Toji kantata yra labai ar-tima žmogui, kuris vienu ar ki-tu būdu yra stipriau išgyvenęs Vilnių, kuris šiam miestui turi ypatingą vietą savo širdyje. Tam, kuris su Vilniumi yra susigyve-nęs kultūrinė bei istorinė prasmė, -- kalbėjo Bruno Markaitis.

-- Kantata pirmiausia užsime-na Lietuvos žemę, daug savo vai-kų priglaudusią. Prisimena jų kančią ir garbę. Žemę patyru-sią daug nelaimių, pralaimėji-mų, o kartu -- vilties. Ilgai-niui prieinama prie Vilniaus, į kurį žiūrima, kaip į mūsų kū-rybos, mūsų darbų centrą, lū-kesčių ir vilties simbolį.

-- Kantata buvo taikyta ypa-tingai, masinei progai. Ji pa-rašyta didėliam chorui. Ją pa-gimdė, galima sakyti, Pirmosios Dainų šventės komiteto paskelb-tas kantatai parašyti konkursas. Kadangi panašiai progai, kaip dainų šventė, ji ir buvo taikin-ta, nesinorėjo ją padaryti sun-kliai išpildoma.

-- Man prikišama, kad mano muzika esanti sunki. Tie, kurie, ją nagrinėja, randa rečiau užtin-kamą kontrapunkto ar polifoninės muzikos elementų, neįprastų mu-siškėje muzikoje. Neįprastumai išpildytojui atliekant susidaro ir psichologinių sunkumų. Tačiau, žinoma, pats kompozitorius turi pramatyti, kam jis kūrinį rašo ir daryti viską, kad jo pastaty-mas būtų įmanomas. Taigi ir mano kantatoje dėl šių priežas-čių harmoninės ir kompozici-nės priemonės yra gana santū-rios. Betgi ir santūriai kuriant galima sukurti efektingų dalykų.

-- Pradžioje "Vilniaus Var-pai" buvo parašyti pianino ir vargonų akompanimentui. Vė-liau, statytojams pageidaujant,

APAČIOJE: Clevelando neoli-tuanų pirmininkas R. Gulbinas sveikina neolituanus New Yorke metinės šventės proga.

V. Gruzdzio nuotrauka

buvo reikalas ją perredaguoti į simfoninį kūrinį. Tai davė kan-tatai naują grožį ir naujas gali-mybes. Orkestras visada duoda spalvingą foną. Patsai pagrindas, žinoma, liko tas pats, tačiau prisidėjo daug turiningumo ir įvairumo. Pasikeitė ir praturtė-jo kūrinys ir muzikiniai psicho-loginiai atžvilgiai. Simfoninis api-pavidalinimas visai kitaip nutei-kia ir paskatina solistus bei cho-ristus.

-- Kantatoje, taigi, yra solo partijų, duetų, tačiau ji remia-si mišriu chorų, nors vyrų bei moterų chorams atskirai pasi-reikšti taipogi sudaroma pro-gos, -- vis nusakindė "Vilniaus Varpų" pobūdį kūrinio autorius.

-- Finale choristai pasidali-na į du nepriklausomus choras, Stengiamasi išryškinti varpų efektą. Varpų gi yra visokių: di-delių, sunkių, lėtų, o taip gi ir vikrių, energingų. Nuo soprano iki boso profundo. Visas ansamb-lis lyg ir pasidaro savotiškas varpų choras, varpų orkestras. Choro ir orkestro pagalba gali-ma sudaryti labai apčiuopiamą varpų skambėjimo nuotaiką. Gi varpų finalas ir kompoziciniu ir psichologiniu atžvilgiu sudaro kulminacinį kantatos tašką.

Didelis nuopelnas priklauso "Vilniaus Varpų" teksto autoriui. Poeto Kazio Bradūno eilės yra labai vykusios ta prasme, kad jose išvengta trafaretinio patrio-tinio banalumo, paviršutinišku-mo. Tai turtinga, prasminga ir stipri poezija, pasižymi skam-bumu ir vidine jėga. Aš pats manyčiau, kad man tuos jo žo-džius pavyko stipriai muzikaliai išgyventi. Tačiau, kaip iš tikrų-jų bus -- pasakysite kantatą iš-girdę, -- baigė kompozitorius.

-- Norėtumėm išgirsti kele-tą sakinių apie jūsų asmeninį gyvenimą; kada ir kaip pajute-te pašaukimą muzikos menui, kaip jam ruošėtės, ką esta nuveikę? -- bandžiau dar sulaikyti kažkur besikubantį kun, B. Markaitį.

-- Tai būtų jau visai kita te-ma, kuriai reikėtų kiek daugiau lauko. Grynai statistikos nenorė-čiau ir duoti, nes ją galite su-rašti kituose žaltiniuose. Ne-bent galėčiau pasakyti, kad jau būdamas dešimties metų turė-jau didelį norą būti kompozito-riumi, jezuitų kunigu ir pilotu. Dešimtmečio galvosėnai atrodė, kad visi šitie užsiėmimai yra puikiai suderinami. Pirmą ir antrą savo troškimą jau įgyven-dinau, gi ir trečiajam galimy-bių dar yra, nes manau, kad esu dar jaunas... -- nusijuokė kun-gas Markaitis.

-- Man šiandien atrodo, kad visą savo gyvenimą buvau pil-nas muzikos. Pianinu skambinau būdamas dešimties metų. Šešio-likos metų pradėjau komponuo-ti, kad ir neturėdamas platesnio mu-zikinio išsilavinimo. Būdamas devyniolikos-dvidešimties metų, kūrėu jau gana rimtai. Ekspe-rimentavau, kompozicijomis bandžiau save surasti ir išsaky-ti, kaip ir kiekvienas kūrėjas.

Galėčiau paminėti ir savo mu-zikines studijas, kurias pradėjau Anglijoje, išvardinti profesorius, pas kuriuos mokiausi, tačiau tai jau užimtų per daug laiko, o tikrai jau turiu skubėti...

Skubėti tikrai reikėjo, nes kla-vės, kurioje šnekėjomės duris vis tankiau ėmė varstyti cho-ristai. Buvo jau be dešimties dvylika, taigi beveik laikas vyrų

choro repeticijai.

-- Kantatą reikėjo perrašyti, paruošti spaudai, padaryti ko-rektūras. Visas kūrinys sudaro 70 puslapių ilgio. Ją manome paskleisti plačiau. Taigi, susi-tarę su "Muzikos Žinių" žurna-lu, ryžtamės išleisti 1,000 eg-zempliorių, -- kompozitoriui išėjus pašnekėsį tęsė Vytautas Radžius. -- Kantatos orkestravi-mas irgi yra didelė užduotis. Juk kiekvienam instrumentui rei-kia parašyti gaidas, o tai yra specialisto darbas. Žmones jau esame numatę ir su jais susi-tarę, tačiau neturime pinigų. Gi kantatai į sceną išvesti reikia maždaug \$3,000 dolerių. Ir rei-kia skubiai. Iki Kalėdų turime

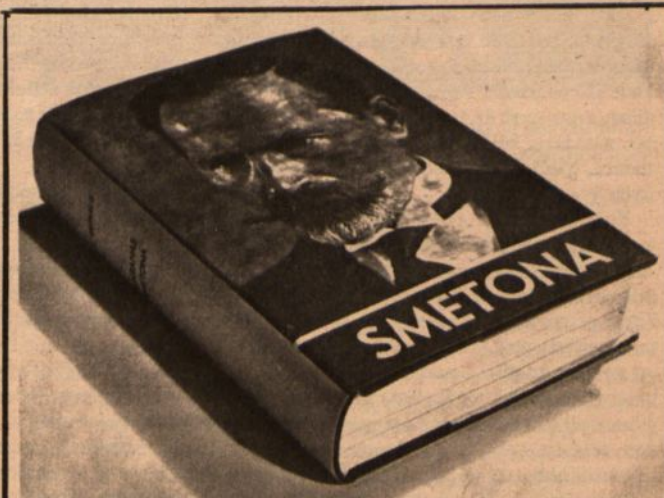
sumokėti. Taigi, nors ir labai nesmagu aukų prašyti, bet esa-me priversti. Dalį tų pinigų ti-kimės sudaryti iš savo tradici-nio baltos pelno. (Baltis įvyko lapkričio 21 d., 7 val. vakare, Keyman klubo salėje). Paragin-kite žmones, kad siųstų aukas: Chicagos Lietuvių Operai, 6910 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill. Kad ir maža auka mums bus didelė parama.

Klasėje besirenką choristai jau nekantravo. Juk buvo sekmadie-nis. Kiekviena minutė buvo itin brangi.

Žemutinėje klasėje moterų choras, vadovaujamas Alice Stephens, jau giedojo "Agnus Dei". Tyliai, maldaujančiai, švelniai...

(ata)

SKAITYK IR PLATINK
D I R V A



ANTANO SMETONOS

MONOGRAFIJA

ALEKSANDRO MERKELIO veikalas jau siun-tinėjimas prenumeratoriams.

Šį leidinį dar galima įsigyti prisiuntus 10 dol. Povilui Aliauskui — 107-17 118th St., Richmond Hill, N. Y.; K. Pociui, 3908 Fir St., East Chicago, Indiana; ar Dirvai — 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŲS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVAI-RIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŲSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI IŠSIUNČIAMŲ PASTU KETVIRČIAIS INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"



Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

L.S.T. KORP! NEO-LITHUANIA CHICAGOJE

š. m. lapkričio mėn. 21 dieną švenčia

KORPORACIJOS 42 M. SUKAKTI

Maloniai kviečiame šventėje dalyvauti korporantai(ės), kitos organi-zacijos ir studentų organizacijos (su spalvomis) ir lietuvių visuomenė.

Šventė vyks šia tvarka:

10 val. — pamaldos už žuvusius ir mirusius korporantus(es) Jėzų koplyčioje. Po pamaldų — mirusių korporantų pagerbimas — kapų lan-kymas, 7 val. 30 min. vak. iškilminga

sueiga — jun jorų kėlimas į sen jo-rus ir vaisės puošnioje Club Boston salėje (3457 West 26th St.), grojant Korp! Neo-Lithuania orkestrui.

Vietos užsakoma pas kol. M. Šimkų 9-3 ir 5-8 val. tel. CL 4-7450.

Įėjimas — studentams \$3.00, vi-siems kitiems \$5.00.

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje Valdyba



SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

Dar apie LB Chicagos apygardos negalavimus

Šie metai ne tik Amerikos politiniame gyvenime, bet ir lietuvių visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje buvo žymūs ir neeiliniai. Lietuvių Bendruomenė, galima sakyti, pirmą kartą išsivijo gyvenime susilaukė rimto dėmesio ir pritarimo. Rinkimai į LB Tarybą, o taip pat ir į Chicagos Apygardos Valdybą parodė, kad Lietuvių Bendruomenė įdomiausi visi mūsų visuomenės sluoksniai. Organizacijos ar visuomenės institucijos, kurios anksčiau su skepticizmu žiūrėjo į L.B., šiais metais jau panoro aktyviai dalyvauti jos gyvenime, todėl priešrinkiminė veikla, renkant LB Chicagos Apygardos Valdybą, buvo gyva ir intensyvi. Buvo susidarę kelios grupės kandidatų, todėl šios kadencijos valdyba yra koalicinė.

Koalicija, kaip rodo istorinė patirtis, nėra labai geras daiktas ar tai būtų pokarinėje Prancūzijoje, ar Italijoje ar bet kur kitur. Kadangi po bendruomenės stogu turėtų tilpti visi laisvę ir Lietuvą mylį tautiečiai, neatrodė kad tokia "koalicija" turėtų būti blogybe. Juk į LB Chicagos Apygardos valdybą atėjo dirbti žmonės iš įsitikinimo, o ne iš politinio, materialinio ar kitokių išsiaiš-

vimo, todėl visi turėtų vadovautis vienu idealu, vienu principu -- visais jėgais lietuviybės išlaikymui. Bet kur tau!

Jau keli mėnesiai, kaip laikraščių puslapiuose pasipylė LB Chicagos Apygardos valdybą puola straipsniai. Kas beto, skaitytojas ne juokais galėjo susidaryti nuomonę, kad visa chicagiškė apygardos valdyba -- neišgydomi ligoniniai, todėl kur tu žmogą gali laukti ten kokių nors darbų atlikimo. Kad nesudarėtų vaizdas, jog apygardoje visi nesveiki, kad visuomenė būtų teisingai ir be tendencijos informuota, kad būtų parodyta jos LB Chicagos Apygardos Valdyboje darbas atliekamas įdeant ir energijos ir pasišventimo, duokime faktams kalbėti už save.

Trumpas LB Chicagos Apygardos Valdybos atliktų darbų sąrašas:

1. Praveistas dirbančiųjų mokytojų susirinkimas - konferencija, lituanistinių mokyklų darbui pagerinti.
2. Įsteigta LB Chicagos Apygardos švietimo komisija -- darbų koordinavimui pagerinti.
3. Sušauktas lituanistinių mokyklų Tėvų komitetų pirmininkų ir apylinkių valdybų pirmininkų

susirinkimas.

4. Suorganizuota moksleivių pavasario šventė.

5. Suorganizuotas Vėžių balius Union Pier, kurio visas pelnas paskirtas tautinių šokių ir dainų ansamblių kėlionės išlaidų padengimui vykstant į New Yorko Pasaulinę mugę.

Įsteigtas akademinio jaunimo komitetas ryšiams su jaunimu palaikyti ir nuomonių skirtumus išlyginti.

7. Praveisti rinkimai į LB Tarybą.

8. Suorganizuotas lietuvių dalyvavimas Pavergtųjų Tautų savaitės minėjime.

9. Praveistos XIV Š. Amerikos ir Kanados lietuvių sportinės žaidynės.

10. Suorganizuotas Tautos šventės minėjimas.

11. Suorganizuotas lietuvių skyrius "Kava aplink pasaulį" pasirodyme.

12. Suorganizuota solidarumo vakarienė.

13. Suorganizuotas lietuvių krepšininčių sutikimas bei jų pagerbimo vakarienė.

14. Suorganizuotas ir dar vykęs pinigų telkimo vakas.

15. Apygardos Valdyba buvo atstovaujama krepšininčių išvykos organizaciniame komitete.

16. Suorganizuotas vaikų literatūros leidimas.

17. Šiomis dienomis prasidės tautinių šokių vadovų kursai. Visa medžiaga yra paruošta.

18. Pristatytas visuomenei stovyklavietės pirkimo reikalas.

19. Įsteigta nauja LB Apylinkė.

20. Šiuo metu vyksta lituanistinių mokyklų pristatymas spaudoje.

21. Sušauktas organizacijų pasitarimas Sovietų Konsulato įsteigimo reikalu.

22. Sušauktas tautinių šokių ir muzikos mokytojų pasitarimas tautinių šokių repertuaro sudarymui sekančiai moksleivių pavasario šventei. Repertuaras jau spausdinamas.

23. Valdyba organizavo krepšinio rungtynes su "Blue Chips" komanda prieš išvyką į Australiją.

24. Sušauktas pasitarimas lėšų telkimo vakas reikalu.

25. Paskirta lituanistinių mokyklų išlaikimui šokių ansambliams bei sporto reikalams 1500 dolerių.

K. Avižienis

Nepamiršk atnaujinti prenumeratą!

ATŠVENTĖ 60 METŲ AMŽIAUS SUKAKTĮ

Pabaltiečių Draugijos Vokietijoje generalinis sekretorius Adomas Gruenbaumas, lapkričio 14 d. atšventė 60 metų amžiaus sukaktį.

A. Gruenbaum yra gimęs Kaukaze. Brandos atestatą įsigijęs Estijoje, kur baigė Tartu universiteto teisių fakultetą. Kurį laiką vertėsi advokatura Taline, bet netrukus buvo paskirtas Laferme tabako fabriko direktoriumi ir tose pareigose išbuvo iki bolševikų okupacijos. A. Gruenbaum vėliau perėjo į Vokietijos pasienį, tarnybą, o paskui išsikėlė Vokietijon. Šiuo metu Gruenbaum yra Vokietijos įstai- gų politinių pabėgėlių reikalams įgaliojiniu Muenchene.

A. Gruenbaum sumanymu ir iniciatyva prieš 10 metų buvo įsteigta Pabaltiečių Draugija, kuri yra atlikusi didžiulį darbą, supažindindama Vakarų Vokietijos visuomenę su pabaltiečių kultūra ir aktualiomis problemomis. Draugija vidutiniškai du kartus per metus rengia Pabaltiečių kultūros dienas, virtusias reikšmingomis Pabaltijo demonstracijomis, kurios ligšiol įvyko apie dvidešimtyje svarbesnių Vokietijos miestų. Šiemet tokios dienos, be Celler ir Hannoverio, pirmą kartą buvo surengtos Ziuriche, Šveicarijoje. Ateityje numatoma jas surengti, be kitų miestų, taip pat Berlyne ir Vienoje.

Linkime jubiliatui daug sėkmės ir ilgų metų.

A.G.

• LSB Archyvo Skyrius, naujai įkurtas Brolijoje, yra užsibrėžęs surinkti visuose kraštuose lietuvių tarpe esančius skautiškus dokumentus, leidinius, raštus, gaires, vėliavas, albumus ir visą kitą LSB istorinę medžiagą iš Lietuvos. Vokietijos ir emigracinės veiklos, kurie šiuo metu naudojami aktyvioje LSB vienetų veikloje.

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

Shakespeare — Hamletas — 5 dol.

Ant. Šukys — Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai — 3 dol.

Dr. J. Prunskis — Mokslas ir Religija — 2 dol.

Nerima Narutė (poezija) — 2 dol.

L. Dambriūnas — Lietuviškas auklėjimas šeimoje — 50 centų.

Juozas Mikuckis — Derliaus Vainikas — eilėraščiai — 3 dol.

E. CHICAGO

LNF AUKOJO

Tautinės Sąjungos East Chicagos skyriaus valdybos pastangomis šioje apylinkėje Lietuvos Nepriklausomybės Fondui surinkta \$224,00 aukų.

Pagal aukotojų sąrašą Nr. 00417 aukojo: po \$50,00 Tautinės Sąjungos East Chicagos skyrius, po \$20,00 Kazimieras Pocius, po \$15,00 Kęstutis A. Sidabras ir R. Nemickas, po \$10,00 Jonas Rinkūnas, Algis Markevičius, Kazimieras Domarkas ir Antanas Juodvalkis, po \$6,00 Juozas Bagdanskis, po \$5,00 Stasys Kalvai-



Veiklioji D.L.K. Birutės Draugijos Los Angeles Skyriaus valdyba, kurios lapkričio 7 d. surengtas rudens balius praėjo su dideliu pasisekimu ir davė neblogą pelną. Jis skirtas vargstančių lietuvių Sibire ir Lietuvoje paramai. Iš kairės: S. Šakienė, J. Radvenienė, J. Žilevičienė, G. Raibienė ir J. Landzbergienė.

L. Kančausko nuotrauka

LOS ANGELES

ALG. MACKAUS POEZIJOS VAKARAS LOS ANGELES.

Los Angeles lietuvių kultūrinį gyvenimą žada pajavinti literatūros vakaras, kuriame savo poeziją skaitys atvykęs iš Chicagos poetas Algimantas Mackus. Akcentuojant reikalą sudaryti progą jaunimui išgirsti modernią lietuvišką žodį, UCLA lietuvių kalbos katedra ruošia šią meno šventę, kur šalia lakaus poeto žodžio drauge vyks ir dviejų jaunų dailininkų Jurgio ir Julijos Šapky naujų ir niekur dar nematytų darbų paroda.

Dažnam menu besidominčiam, ypač jaunimui, gruodžio 5 d. 7 val. Tautiniuose Namuose bus puiki proga išgirsti šį savitą poeto išsiskyrimą, atnešusį į mūsų literatūrą tiek naujo vėjo.

RKV

ALGIS ARAS, muz. Br. Budrino studijos piano mokinys, savo gabumais stebina ne tik Los Angeles lietuvius, bet su pasisekimu yra pasirodęs ir amerikiečių aplinkoje.

tis, Stepas Juodakis, Pijus Mičiulis, Juozas Neverauskas ir Stasys Vaišvilas, po \$3,00 Jonas Steikūnas.

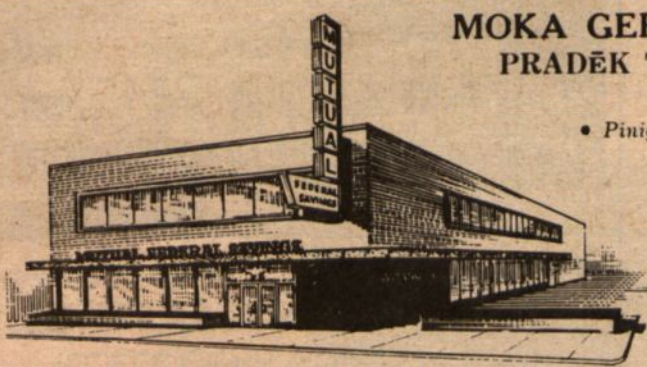
UŽSIPRENUMERAVO MONOGRAFIJĄ

Per Tautinės Sąjungos East Chicagos skyrių A. Smetonos Monografiją užsisakė: Antanas Rimkus, Algis Markevičius, Bernardas Pūras, Bronius Ginčias, Jonas Kriaučiūnas, B. Holišas, Jonas Mikellūnas, Juozas Lapinskas, p. Kaltūnas, Jonas Steikūnas, Petras Bingelis, Kęstutis A. Sidabras, Alfonsas Jaras, Viktoras Diminskas, Pranas Martinaitis, Kazimieras Barauskas, Ignas Varnas, Vincas Šurka, Jonas Tampuskas, Leonas Tampuskas, Stasys Mykulaitis, R. Nemickas, Jonas Kažemėkas, Molevičius ir Jonas Petkūnas.

rn.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!



MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.



VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PICIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

- | | | |
|--|-----|------|
| 1. Imp. 3-Star FRENCH COGNAC | 5th | 4.59 |
| 2. Antique Bourbon Kentucky Str. Whiskey | 5th | 3.98 |
| 3. CANADA DRY VODKA | 5th | 2.98 |
| 4. Imp. French NAPOLEON Brandy | 5th | 3.35 |

- | | | |
|--------------------------------|-----|------|
| 5. COINTREAU Liqueur | 5th | 4.75 |
| 6. CHIANTI Imported Wine | 5th | .98 |
| 7. Zeller SCHWARZE KATZE | 5th | 1.29 |

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINEJIMAS CLEVELANDE

Clevelando Ramovėnai Lietuvos kariuomenės atkūrimo 40 metų sukakties minėjimą rengia lapkričio 21 dieną, 7 val. v. šv. Jurgio parapijos salėje (šeštadienį). Minėjimą pradės malda ir himnais bei žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimu. Pagrindinę kalbą pasakys skyriaus garb. n. gen. K. Tallat-Kelpša.

Meninę dalį atliks Vl. Brazulio dramos studijos sudarytas montažo eskizas -- Liūdime ir Ilgimės.

Su naujais kūriniiais pasirodys solistė Nora Brazulienė, pianų palydint G. Karsokienė.

Didžiąją meninės programos dalį atlieka šv. Kazimiero liutuan. mokyklos mokiniai, Chorui ir akordeonams vad. J. Kazėnas. Tautiniams šokiams -- J. Kavalionaitė ir M. Leknickas.

Be bendros šokėjų grupės, dar atskirai šoks M. ir R. Jokūbaitytės, kurios jau plačiai yra pasižymėjusios šokių mene.

Pranešėja -- R. Nasvytienė. Po programos seko valės.

Sekmadienį -- lapkričio 22 d. 10:30 val. šv. Jurgio liet. parap. bažnyčioje šv. Mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Maloniai kviečiame ramovėnus su šeimomis ir svečiais dalyvauti šiame minėjime. Nuoširdžiai kviečiame ir plačiąją lietuvių visuomenę atsilankyti, pabendrauti ir prisiminti pasiaukojusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Tik gausus mūsų visų atsilankymas į minėjimą parodys, kad nepamiršome kovotojų, kad sielojamės greitesniu Lietuvos išlaisvinimu iš komunistinės vergijos.

Organizacijos kviečiamos dalyvauti minėjimuose su vėliavomis.

LVS Ramovės Clevelando Skyriaus Valdyba

* CLEVELANDO ORKESTRAS savo dvigubų koncertų serijoje (Lapkričio 19 ir 21 d.) pristato solistę, Metropolitan Operos sopraną Martina Arroyo, kuri orkestrui lydint dainuos Scarlati

kantatą "Su la sponda der Mare" ir Barberio "Andromache's Farewell" Dirigentas Louis Lane. Orkestras, savo keliu, pasirodys su pirmą kartą Clevelande girdėsimais G. Schullerio "Seven Studies on Themes of Paul Klee" ir Stravinskio "The Firebird". Koncertai vyksta Severance Hall. Jų pradžia 8.30 val. vak.

* ŠV. KAZIMIERO LIUTANISTINĖS MOKYKLOS mokiniai ypatingai dėkoja sekantiems asmenims už puikiai pavykusius pietus lapkričio mėn. 8 d.:

Klebonui J. Angelaičiui, klebonui Ivanauskui, kun. Dzegoraičiui, Dirvos redaktoriui J. Čiu-berkiui, Draugo korespondentui V. Rociūnui, Tėvynės Garsų radijo valandėlės vedėjui J. Stempužiui, pontioms: Bielinienei, Čiu-berkienei, Čiuprinskienei, Ignatavičienei, Jokūbaitynei, Juodėnienei, Kaminskienei, Kazėnienei, Mačienei, Mikolūnienei, R. Nasvytieni, Navickienei, Raliennei, Sušinskienei ir Stasienei. Z. Pivorūnui ir A. Strimaičiui.

Ačiū visiems, kurie atsilankė į pietus ir prisidėjo prie mokyklos išlaikymo, kad mūsų jaunoji karta galėtų mokytis gimtosios kalbos.

REIKALINGAS VYRAS

bendrai švarai ir tvarkai palaikyti gydymo įstaigoje. Galima ir naktimis.

Tel. CH 1-7874.

(128-129)



Atvykęs į Clevelandą Br. Kviklys atsivežė labai turtingą kolekciją Neprikl. Lietuvos įvairių garbės ženklų, medalių, pinigų, mūsų žymiųjų žmonių rankraščių bei pirmųjų lietuviškos spaudos pavyzdžių. Nuotraukoje prie rinkinio iš kairės: Br. Kviklys, inž. R. Pauliukonis, dr. A. Martus ir dr. M. Vaitėnas.

V. Plidžinskio nuotrauka



Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinę premiją 1000 dol. gavęs už knygą "Mūsų Lietuva" Br. Kviklys dėkoja už jo darbo įvertinimą. Prie stalo sėdi susirinkimo prezidiumo nariai: dr. Gr. Pauliukonis ir dr. D. Degesys.



Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinio susirinkimo dalyviai.

V. Plidžinskio nuotrauka

PILĖNŲ TUNTO SKAUTŲ VAKARAS

Užpraeitą šeštadienį (lapkr. 7) šv. Jurgio parap. salėje Pilėnų tuntas savo 15 metų sukakties progą suruošė vakarą - pasilinksminimą skautams ir skautėms -- ne tiems didiesiems, bet vidutiniokams (tiems, kurie dar per jauni eiti į suaugusiųjų ballus, bet kurie jaučiasi per dideli žaisti namuose su mažiuokais). Otokių gana daug -- gal šimtai. Per didžiųjų minėjimus bei pasilinksminimus jie, paprastai, lieka namuose ir žiūri, ką televizija parodys. Jiems ir suaugusiųjų programos baliose nepritaikomos, neįdomios. Todėl labai pagirtina idėja tokius subvėmus kartas nuo karto suruošti.

Vakaro programą, kurią paruo-

REIKALINGAS BRAIŽYTOJAS,

mažiausiai su 3 metų praktika, įsijungimui į cryogenic engineering skyrių.

PRITYRĖS PROJEKTOUJAS -- BRAIŽYTOJAS produkcijoj, šiluminės apykaitos gamyboj. Pastovus darbas. Privalo mokėti angliškai.

Skambinti telefonu:

UT 1-6878

Mr. Ralph Greenberg

(129-131)

šė ir pravedė v. sktn. Pr. Karalius (tunto mokymo dalies vadovas) atliko patys skautai. Ji buvo paprasta ir gal net nuobodoka, ypač patiems jaunesiems klausytojams, bet ne tas buvo rengėjų tikslas. Norėta daugiau įtraukti pačius skautus, kurie šiaip jau nedaug turi progų pasireikšti viešumoje su savo liutuanistiniais dalykais, kurie jau ne kartą ima nebesuprasti, kam ta lietuvių kalba iš viso reikalinga... Jie išmoko sklandžiai su didesniu ar menkesniu įsijautimu padėklamuoti, paskaityti jiems skirtus dalykus, vieni kalbėjo labai gryna ir aiškia kalba be priekaištų, kitiems šiek tiek šlubavo kirčiavimas, akcentas -- bet svarbu, kad jie kalbėjo, o mes didieji ir mažieji klausėmės, jiems pritarėm, juos pagirdami plojom.

Vakaro programos motto paskelbtas: "O šventas lietuviškas žodis mums kelią į laisvę parodys". Rimtoji programos dalis skirta ideologijai (sk. M. Gatautis deklamavo "Viešpaties Pasaulis", o j. skt. Arūnas Čiu-berkis -- "Skautas"). Po to sekė pagrindinė programos tema "Lietuvos likimo ruduo", kurią pradėjo Giedrius Lazdinis, paskaitęs iš Donelaičio Metų ištrauką apie "Rudens blaurybes. Paskui sekė eilėraščiai: Tremtinio pasikalbėjimas su kalnų upele (R. Vasiliauskas), Tremtinio sapnas apie paliktą tėvynę (G. Mockus) ir Naktis ateina (viešnia nerlingėtė Rūta Jokūbaitytė) ir melodeklamacija -- tremtinio svajonės apie tėvynę (pianinu pritariant deklamavo A. Plidžinskis). Toji dalis užbaigta visiems susirinkusiems giedant... "Lietuva Brangi".

Antrojoje programos daly klausėmės muzikos (Mozarto Sonata paskambino skt. Al. Nasvytis, Angelų giesmė -- Romas Vasiliauskas, akordeonu pagrojo Alg. Matulevičius), Kęstutis Sušinskas paskaitė prozą, Algis Gudėnas padėklamavo satyrą Karaliaus šuo, Onepaprastų artistinių gabumų sktn. K. Gaižutis visą salę iki ašarų prijuokino savo "eina garsas" įvairių žanrų deklamavimu. Gale matėm dariniai pašoktą lenciūgėlį (skt. P. Matulevičius ir nerlingietės sesutės Jokūbaitytės, D. Vasarytė ir Jūr. Petraitytė).

Vakarą labai pajavairino sktn. Vl. Bacevičiaus tvarkomas laimėjimų stalas, kuriam dovanų prinešė patys skautai ir jų vadovai. Veikė ir paštas, Mamyčių ir tėvelių paruoštas bufetas buvo pilnas visko pasivaikinti kaip skautams, taip ir svečiams. Trūko tik "svarbiausio" dalyko: "pastiprinančiųjų gėrimų", bet ir be jų visi buvo smagu, nes Juodėnė ir jo draugų muzika taip melodingai grojo, o jaunimas sutokia fantaziją, su tokia įvairumu šoko, kad net smagu buvo žiūrėti.

Atrodo, kad čia aprašyto vakaro rengėjai pajuto gilią dėkingumą atvykusiems svečiams -- skautų tėveliams ir bičiuliams už jų šiltą, prietelišką programos dalyvių pastangų įvertinimą.

Vakaro tvarka buvo pavyzdin-ga. Pripažinimas ir padėka tutininkui sktn. V. Jokūbaičiui ir jo štabui.

Mokytojas

VISI SKUBA Į LIETUVIŲ KLUBĄ SUTIKTI NAUJŲJŲ--1965--METŲ

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas gruodžio mėn. 31 d. Lietuvių salėje, rengia Naujųjų -- 1965 -- Metų grandiozinį sutikimą.

Bus paruošti įvairūs valgiai, kuriuos kiekvienas pagal savo skonį galės užsisakyti. Taip pat veiks gausus įvairių gėrimų bufetas.

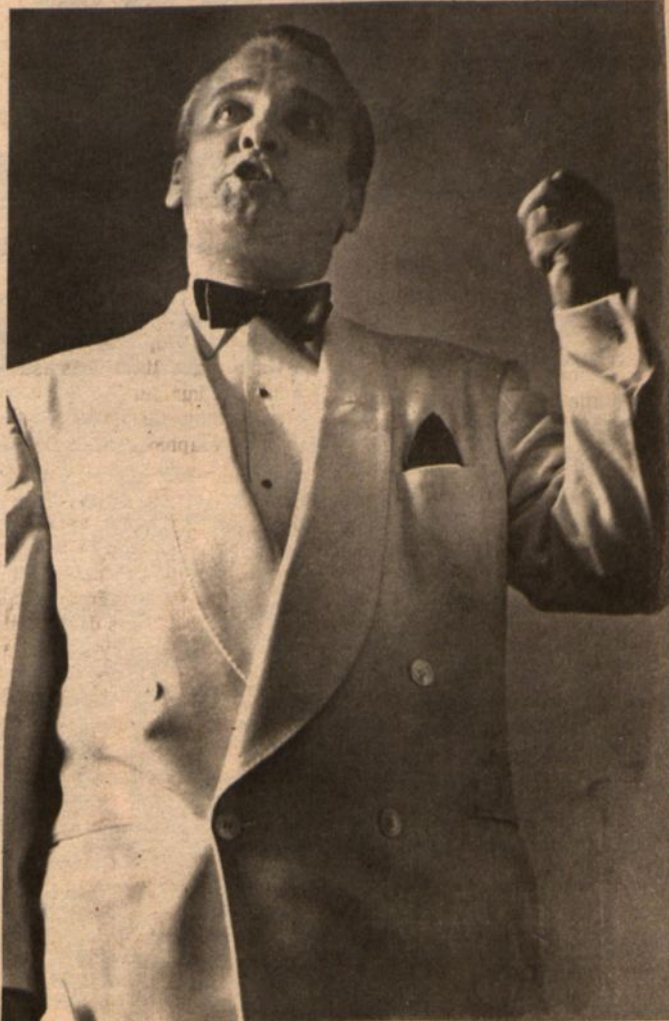
Galima užsisakyti stalus po 10 asmenų su maistu ar be maisto.

Gros nuotaikingas orkestras. Palikime rūpesčius, vargus praėičiai, dalyvaikime šiame subūvime, kur galėsime linksmai praleisti laiką.

Bus ir daugiau įvairių netikėtumų.

Klubo nario įėjimas -- nario kertelė. svečiai moka po vieną dolerį. Norintieji gauti smulkesnių informacijų skambina EX 1-1143.

Klubo Valdyba



Aktorius Vitalis Žukauskas atvyksta į Clevelandą ir Plieno Vyrių inžinierių balijue išpildys meninę programą. Programoje taip pat dalyvaus ir Clevelando vyrų oktetas. Balius įvyks šį šeštadienį, lapkričio 21 d. 8 val. vak. puikioje Somerset Inn salėje, 3550 Northfield Rd. Shaker Heights. Pakvietimus į balį galima gauti skambinant V. Malcanui telefonu 761-9954.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 21 D. Inžinierių balius. Ruošia Korpl. Plėnas.

LAPKRIČIO 21 D. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu narių Padėkos dienos išvakarių pobūvis.

LAPKRIČIO 21 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 22 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos pietus šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 26-29 D. Amerikos ir Kanados Ateitininkų Sėdraugių suvažiavimas.

GRUODŽIO 6 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu vyrams nuo 18 m. amž. ir vyresnėms. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 13 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu mergaitėms nuo 16 m. amž. ir vyresnėms. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 25 D. 7:30 val. -- Kalėdų pasilinksminimas -- šokiai visiems studentams. Ruošia Clevelando Studentai Ateitininkai.

GRUODŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos Kalėdų eglutė šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų auditorijoje. Rengia Lietuvių Bendruomenė.

GRUODŽIO 31 D. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu Naujųjų Metų sutikimas.

SAUSIO 3 D. šv. Kazimiero mokyklos kalėdinė eglutė.

SAUSIO 9 D. vaidinimas, ruošiamas Lietuvių Fronto Bičiulių Clevelande.

SAUSIO 23 D. Grožinio skaitymo ir deklamavimo vakaras jaunimui. Rengia Neringos tuntas šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 30 D. Solistės L. Šukytės rečitalis. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

VASARIO 6 D. Chicagos Sceenos Darbuotojų Sąjunga stato "Eglė Žalčė Karalienė" Slovėnų auditorijoje. Rengia LB 1-os Apyl. valdyba.

VASARIO 13 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis blynų balius, šv. Jurgio parap. salėje.

VASARIO 14 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas, rengia ALT Clevelando skyrius

VASARIO 20 D. šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

• Kaip palikti namus šeimai be skolos, nelaimės atveju. Teiraukitės pas V. Giedraitį 944-6835 ar Z. Obelenį 881-7741.

Išnuomojamas butas

1 mieg., 1 kamb. ir pilnai įrengta virtuvė. Garažas. Ta proga reikalingas namų prižiūrėtojas, galis tuo butu pasinaudoti.

17848 Lake Shore Blvd. Telef. KE 1-9708 arba AN 1-0182 po 6 val. vak.

MEDICINISKAS MASAŽAS

Ohio valstijos leidimas.
DUSAN STOJKOV
Tel. 432-2039
(Tik kviečiant į namus).

PARDUODAMAS NAMAS

vienos šeimos, 4 miegamieji, įrengtas rūsys ir viršuje 2 miegami. Parduoda savi-ninkas.

Teirautis tel. 531-8968. Skambinti po 5 val. vak. (127-129)

What does the "S" stand for?

SAFE SURE SINCERE SERVICE

Our customers know what the "S" stands for. Come in and let us show you what we mean.

S.T. CLAIR SAVINGS
MAIN OFFICE: 813 E. 185th STREET

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondui gauta 800 (aštuoni šimtai) dolerių per J. Česėką, LNF pirmininką Toronte, Kanadoje.



• Aldona Stempužienė trečiadienį, lapkričio 18 d. Lufthansa lėktuvu išskrenda į Stuttgartą, Vak. Vokietiją, kur išbus apie keturias savaites, įdainuos lietuvių liaudies dainų ir lietuvių kompozitorių naujų kūrinių plokštelę. Įdainavimai bus atlikti Stuttgarto radiofone.

PLB Vokietijos Krašto valdyba ir Pakaltiečių Draugija pakvietė Aldoną Stempužienę eilei koncertų.

• Nijolė Saladžiūtė, Rochesterio universiteto studentė, pulk. P. Saladžiaus vyriausio sūnaus Vytauto duklė, nuvykusi Argentinoje porai metų ispanų kalbos studijų pagilinimui, apsisistojo pas savo giminaičius Dr. Aldoną ir inž. Joną Kavaliauskus. Nijolė jau pakviesta dalyvauti A. L. Centro Ansamblyje.

• Juozas Plačas, Roselando lituanistinės mokyklos vedėjas, vaikų skyriaus Drauge redaktorius, rajoninėje mokytojų konferencijoje lapkr. 28-29 dienomis Chicagoje kalbės apie minties ir žodžio turtinimą vaikų kalboje. Tema aktuali ne tik mokytojams, bet ir tėvams. Tad kviečiami mo-

kytojai ir tėvai konferencijoje dalyvauti.

NEW YORK

• Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyriaus metinis susirinkimas įvyko lapkričio 10 d. Buvo išrinkta nauja skyriaus valdyba, kurios pirmininku yra dr. A. Škėrys.

Į valdybą deleguoti iš grupių atstovai: A. Jurgėla, B. Oniūnas, J. Maurukas ir A. Vakselis — tautininkų; Kynastas, J. Makauskis, Ošlapas ir A. Varnas — sandariečių; S. Bredes, Spūdienė, Kalvelis ir Gaidys — socialdemokratų; S. Dzikas, dr. A. Škėrys, P. Montvila ir J. Šlepetyš — krikščionių demokratų.

V. Alksninis, dr. M. Kregždienė, dr. M. Žukauskienė ir Sperauskienė išrinkti susirinkimo.

• Dr. Vaclovas Paprockas, skaitys paskaitą "Išvaizda ir charakteris" gruodžio 5 d., Carnegie Endowment puikioje salėje, New Yorke, Lietuvių Moterų Atstovybės ruošiamam pobūvy. Po paskaitos bus vaišės.

• Inž. Gerimanto Peniko ir Danutės Strimavičiūtės sutuoktuvės įvyko lapkričio 7 d., Angelų Karalienės bažnyčioje, Brooklyne, N. Y.

Gerimantas yra populiarus newyorkietis, aktyvus akademinio gyvenimo dalyvis, foto menininkas, jo nuotraukų pilni lietuviški laikraščiai bei žurnalai. Tautiniuose reikaluose ir visuomeninėj veikloje jis turi aiškią savo nuomonę, bet gerbia ir kitų nors ir priešingus nusistatymus. Į iškilmes bažnyčioje prisirinko labai daug jo draugų bei pažįstamų.

Deja, ši iškilminga jų šventė nebuvo taip linksma, kaip turėtų būti, nes tik prieš savaitę mirė jaunosios tėvelis Juozas Strima-

vičius. Kuklios vestuvinės vaišės įvyko Danutės mamytės Albinos Strimavičienės namuose, Stamforde, Conn., kur dalyvavo apie 60 artimųjų draugų ir giminų.

Povestuvinei kelionei jaunieji išskrido į Floridą, kur Gerimantas šiuo metu laikinai eina tarnybos pareigas.

Gerimantas yra gerai žinomų newyorkiečių Domo ir Teodoros Penikų sūnus.

• BALFo naujoji Centro valdyba lapkričio 3 dieną pirmą kartą posėdžiavo ir pradėjo eiti pareigas. Be eilės svarstytų klausimų ir pašalpos skirstymo buvo nutarta pareikšti padėką visiems buvusiems direktoriams ir prašyti jų talkos ateities veiklai, pakelti siuntinių turinio vertę ir k.

• Dr. V. Slavinskas užsiskakė Antano Smetonos monografiją. Dr. Vytautas Slavinskas su žmona vadovauja savo įsteigta ligoninei, kuri randasi 352 Broadway, Monticello, N. Y.

• Petras Jurgėla, buv. kapitonas, Lietuvos kariuomenės savanoris - kūrėjas, skautų steigėjas ir kitų nuopelnų Lietuvai turįs, lapkričio 7 d. buvo pagerbtas Apriškimo parapijos salėje, Brooklyne, vadovaujant akt. Vitaliui Žukauskui. Iškilmes užrekordavo Amerikos Balso pareigūnas inž. P. Labanauskas.

• Trys New Yorko moterų organizacijos: Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas, SLA ir būrutininkių draugija ruošia iškilmingą balių 1965 m., vasario 28 d., Sheraton Atlantic viešbutyje, New Yorke. Baliaus pelnas skiriamas skautų stovyklavietės įsigijimui. E. Č.

• V. Sidzikauskas, LLK pirmininkas, lapkričio 20 d. (penktadienį), kalbės Santaros - šviesos rengiamam vakarė Arūnų namuose — 86-04 94 St., Woodhaven. Ta kalba bus viena iš kelių paskaitų, kurios svarstys klausimą, kokia turėtų būti mūsų laisvinimo politikos kryptis. Kas domisi, kviečiamas atsilankyti. Pradžią 8:30 val.



Tautininkų rengto Chicagoje Rudens Lapų balius rengėjai. Iš kairės: Stasys Šiaučiūnas, Jurgis Jakubonis, Bronė Paplėnienė, pirm. Antanas Kalvaitis, Kostas Ramonas ir inž. Stasys Virpša. V. A. Račkausko nuotrauka

RUDENS LAPŲ BALIUS

Chicago tautininkai jau nuo seno turi tradiciją žiemos pobuvių sezoną atidaryti "Rudens Lapų" baliu. Šiais metais toks balius įvyko lapkričio 7 d. Balio Pakšto salėje.

ALTS Chicago skyriaus pirmininkas Antanas Kalvaitis rengėjų vardu pasveikino susirinkusius ir pranešė, kad pobuvio kulinarinį departamentą tvarko ponė Norvilienė, gaivinančių gėrimų barą Kostas Ramonas, balius šeimininke sutiko būti Bronė Paplėnienė, o šeimininku Jonas Našlė.

Koncertinę dalį išpildė tautininkų pamėgtoji solistė Natalija Aukštuolienė, Akompanavo pats pirmininkas Antanas Kalvaitis. Ji padainavo ariją iš operos Martha, Vilijos ariją iš operetės Linksmoji Našlė ir susirinkusiems nepalaujamai prašant, dar negirdėtą Broniaus Budriūno "Išdykusį Rudenį".

Po trumpos programos sekė šokiai, rožių valsai ir kt. pramogos. Apmokėtų pakvietimų buvo išplatinta artai 200. Tačiau daugis, kad ir negalėjo atvykti, paaukodami už pakvietimą gražiai parėmė tautininkų reikalus. Pažymėtinas Tulpės restorano savininkas p. Blinštrubas, kuris negalėdamas pats dalyvauti paauko-



Rudens Lapų balius programos išpildytojai: sol. Natalija Aukštuolienė ir akomp. Antanas Kalvaitis.

AUKOS DIRVAI

V. Dubinskas, Chicago	10.00
J. Stulga, Chicago	2.00
J. Daniliauskas, Springdale	4.00
A. Bielskis, Cleveland	5.00
A. Gustaitis, Hollywood	3.00
E. Unger, Cleveland	5.00
J. Valaitis, Great Neck	2.00
V. Abraitis, Richmond Hill	10.00
K. Virbickas, Philadelphia	5.00
J. Vincitinas, Chicago	5.00
K.S. Karpius, Cleveland	10.00
A. Nakutienė, Chicago	10.00
P. Petrušaitis, Racine	5.00
M. Vilkišius, Lawrence	2.00
J. Mitkus, Detroit	2.00
P. Bakūnas, Baltimore	2.00
V. Vitkus, Rochester	2.00
V. Petrauskas, N. Chicago	2.00
Dr. R. Giniotis, Waukegan	10.00
V. Žmuidzinas, Rochester	2.00
D. Kalėda, Pittsburgh	5.00
Pr. Mainelis, Cleveland	2.00
A. Burneika, New Britain	5.00



Rudens Lapų balius svečias Adolfas Šimkus, laimėjęs Prez. Smetonos monografiją, priima iš balius šeimininko adv. Jono Našlėno. Viduryje, numerį traukusi p. Kriaučelidienė.



Vilties Draugijos valdybos vicepirmininko K. Pociaus stalo svečiai Rudens Lapų baliuje.



ALT S-gos Chicago skyr. pirm. Antano Kalvaičio stalo svečiai baliuje.



Gen. V. Mieželio ir A. Valatkaičio stalo svečiai baliuje.

V. A. Račkausko nuotraukos